

Mit kell tudnunk a kutya és a macska bolháiról?

Farkas Róbert

SZIE ÁOTK Parazitológiai és Állattani Tanszék, 1078 Budapest, István u. 2.

Farkas.Robert@aotk.szie.hu

Mint világszerte, így hazánkban is a bolhák a leggyakoribb és legtöbb gondot okozó külső élősködői a kedvenceinknek. Mindkét állatfajnak megvannak a saját bolhafajai, azonban az utóbbi évek vizsgálatai szerint a városi környezetben tartott kutyákon leginkább a macskabolha egyedei fordulnak elő. A szabadban tartott állatokon szezonálisan, leginkább a meleg tavaszi, nyári és őszi hónapokban fordulnak elő nagyobb számban bolhák és az általuk okozott gondok. A lakásban tartott kutyákat és macskákat azonban egész évben fertőzhetik e vérszívó paraziták, hiszen fejlődésük számára ideálisnak mondható környezet áll a rendelkezésükre. A legújabb ismeretek szerint, ha egyszer gazdára talál, úgy életük végéig azon maradnak, és csak ritkán ugranak át egy másik állatra vagy éppen az emberre. A kedvenceinkkel összefüggő szoros, mondhatni ragaszkodó együttlétük számunkra előnnyel jár, hiszen megkönnyíti az elpusztításukat.

A bolhák elleni küzdelem nehézsége a fejlődésükkel függ össze. Nagy szaporasággal rendelkeznek, egyetlen nőstény bolha a mindössze néhány hétig tartó élete során akár 2000 tojást képes a gazdaállat szőrzete között lerakni. Az állatok tisztálkodása és gyakori vakaródzása közben a környezetben került tojásokból rövid időn belül kikelnek a lárvák, amelyek azonnal a sötét, számukra védelmet jelentő, de számunkra ugyanakkor nehezen elérhető helyekre, így pl. résekbe, repedésekbe, padlószőnyegek mélyebb részeire másznak. Kedvező feltételek esetén akár két héten belül képesek elérni a teljes fejlettségüket, ami azt jelenti, hogy a meleg, nedves és táplálékban bővelkedő környezetben rövid időn belül, tömegesen képesek elszaporodni. Amennyiben a feltételek kedvezőtlenek, úgy akár hónapokra leállhat a fejlődésük, illetve mindaddig egy kokonnak nevezett védőburokban várnak, amíg egy olyan élőlény felbukkan, amelyekre ráugorhatnak.

A bolhák elleni szakadatlan védekezésre nem csak azért van szükség, mert mászkálásukkal és vérszívásukkal nyugtalanítják kedvenceinket. Köz-és állat-egészségügyi jelentőségük ennél sokkalta nagyobb. Vérszívó élősködőként számos állati és emberi megbetegedés kórokozóját terjeszthetik. Fontos szerepet játszanak a kutyában és a macskában gyakran előforduló egyik galandféregfaj fejlődésében, amivel mi magunk is fertőződhetünk. Ma még nem bizonyított,

de feltételezik, hogy a bolháknak szerepe lehet az ember allergiás tüneteinek kialakulásában is. Kedvenceink, különösen a kutyák szempontjából legnagyobb jelentőséggel a bolhacsípés okozta allergiás bőrgyulladás előidézésében játszott szerepük emelendő ki, ami világszerte a kutya leggyakoribb bőrbetegsége. Ezekben az esetekben olykor percek alatt kialakulhatnak a szőrhullással és a szűnni nem akaró vakarózással járó bőrelváltozások. Szakszerű kezelés hiányában a farktő és az ágyéki területeken, olykor a combokon mutatkozó bőrelváltozások mind nagyobb területre terjedhetnek ki, miközben az állat egészségi állapota fokozatosan romlik. E bőrbetegség a macskáknál ritkábban és nem ennyire szembetűnően jelentkezik.

Noha sokan lebecsülik e parányi élősködők jelentőségét, nem szabad elfelejtenünk arról, hogy számos kellemetlenség és egyidejűleg komoly veszély forrásai. Emiatt kedvenceink és magunk védelme érdekében szükség van és valószínűleg még hosszú időn át szükség lesz a bolhák elleni kitartó küzdelemre.